

« حقوق اداری جہانِ علم »

The Global Administrative Law Of Science

مؤلفین :

Matthias Ruffert ماتیاس روفرت

Sebastian Steinecke سباستین استانیکی

مترجم :

سید محمد حسین نصیری

سرشناسه :
 عنوان و نام پدیدآور :
 مشخصات نشر :
 مشخصات ظاهری :
 شابک :
 وضعیت فهرست نویسی :
 فبا :
 عنوان اصلی :
 کتاینداره :
 علوم و فنون :
 حقوق دارای :
 کتابخانه، زیستگاه :
 Steinecke, Sebastian :
 مورث، پنا :
 Muhlisch, Jana :
 تصنیف، مؤلف، مصنف :
 K۲۸۷/ع۸۹ ۱۳۹۴ :
 ۳۳۶/۰۹۵ :
 ۶۱۳۳۷۷۲ :
 م. ۱۹۶۶ :
 Ruffert, Matthias :
 حقوق دارای جهان علم / مولفین ماتیاس روفرت، سبستیان استاینک ۱ مترجم سیدمحمدحسین نصیبی :
 یاسوج : چویل، ۱۳۹۴ :
 ۱۳۶ ص. :
 978-600-7411-85-8 :
 فبا :
 The global administrative law of science, c2011 :
 کتاینداره :
 علوم و فنون :
 حقوق دارای :
 کتابخانه، زیستگاه :
 Steinecke, Sebastian :
 مورث، پنا :
 Muhlisch, Jana :
 تصنیف، مؤلف، مصنف :
 K۲۸۷/ع۸۹ ۱۳۹۴ :
 ۳۳۶/۰۹۵ :
 ۶۱۳۳۷۷۲ :

حقوق دارای جهان علم

The Global Administrative Law Of Science

Matthias Ruffert	ماتیاس روفرت	مؤلفین
Sebastian Steinecke	سبستیان استاینک	مترجم
سید محمدحسین نصیبی		ناشر
چویل		صفحه آرا
لناز فرهنگد		نوبت چاپ
۱۳۹۵		تیراژ
جلد ۱۰۰۰		قطع
وزیری		لیتوگرافی، چاپ و صحافی
مدیران		قیمت
۱۰۰۰۰ تومان		تعداد صفحات
۱۳۶ صفحه		شابک
۹۷۸-۶۰۰-۷۴۱۱-۸۵-۸		

آدرس : یاسوج، خیابان ازم، فرعی ۹، پلاک ۱۰

تلفن : ۰۹۱۷۷۴۱۰۵۹۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۳
بخش اول : مفهوم - ۱	
گفتار اول : مقدمات.....	۱۷
گفتار دوم : علم در بسترهای گوناگون.....	۱۸
۱- تفکر، فلسفه و روش.....	۱۸
۲- فن آوری.....	۲۲
۳- تحقیق؟.....	۲۳
گفتار سوم : انقلاب‌های علمی و جامعه‌ی علمی.....	۲۴
گفتار چهارم: علم و حقوق.....	۲۵
گفتار پنجم: تعریف تجربی.....	۲۶
بخش دوم : حقوق اداری جهانی	
گفتار اول : یک مفهوم در حال پیدایش برای تحلیل حقوقی نظارت علمی.....	۲۷
گفتار دوم : مفهوم، ادراک.....	۲۸
۱- حقوق بین‌الملل عمومی و حقوق اداری جهانی.....	۲۸
۲- واژه‌شناسی : بین‌المللی، فراملی و جهانی.....	۳۰
۳- حقوق اداری جهانی و نظارت جهانی.....	۳۴
۴- حقوق اداری جهانی و باورهای اساسی جهانی (چند سطحی).....	۳۶

گفتار سوم : نتیجه گیری ۳۸

بخش سوم : مبانی اساسی، آزادی علم

گفتار اول : یک حق اساسی به عنوان شالوده‌ی قانون اساسی ۴۱

گفتار دوم : آزادی علم در حقوق بین‌المللی ۴۲

۱- اسناد جهانی حقوق بشر ۴۲

۲- معاهدات منطقه‌ای حقوق بشر ۴۴

۳- دیگر موارد الزام‌آور ۴۶

- ماده ۲۳۸ حق انجام تحقیقات دریایی ۴۷

- ماده ۳۹ ارتد و فسترس تحقیقات دریایی علمی ۴۷

- ماده ۲۴۰ اول کار برای انجام تحقیقات علمی دریایی ۴۷

- ماده ۲۴۲ ارتد و تربج همکاری بین‌المللی ۴۸

- ماده ۲۴۲ ایجاد شرایط مطالعاتی ۴۸

- ماده ۲۴۴ انتشار اطلاعات و دانش ۴۸

- ماده ۲ ۴۹

- ماده ۳ ۴۹

- ماده ۴ ۴۹

۴- اسناد سازمان‌های بین‌المللی ۵۰

۵- اسناد سازمان‌های غیر دولتی ۵۲

۶- مفاد و موارد بالقوه‌ی استاندارد بین‌المللی ۵۲

گفتار سوم : آزادی علم در قانون اساسی ملتها ۵۳

۱- ملاحظات مربوط به روش‌شناسی ۵۳

۲- مقررات اساسی ۵۴

الف) طبقه‌بندی ۵۴

ب) تضمین کلی ۵۴

پ) آزادی علم و آزادی بیان ۵۶

ت) فقدان حمایت مبتنی بر قانون اساسی ۵۹

۲- عناصر مشترک مبتنی بر قانون اساسی ۵۹

گفتار چهارم : گرایش و جهت‌گیری بر مبنای قانون اساسی ۶۰

بخش چهارم : طرح سازمانی

- گفتار اول : حقوق اداری جهانی و تفکر سازمانی ۶۳
- گفتار دوم : دولت‌ها ۶۳
- گفتار سوم : سازمان‌های بین‌المللی ۶۵
- ۱- سازمان‌های جهانی و فعالیت‌های علمی آن‌ها ۶۵
- الف) مفاهیم پایه ۶۵
- ب) یونسکو UNESCO ۶۶
- ج) سازمان‌های دیگری که در ساختار سازمان ملل متحد قرار دارند ۶۸
- د) سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (OECD) ۷۰
- ۲- سازمان‌های فراملیتی تحقیقاتی : اتحادیه اروپا (TFEU) ۷۲
- الف) اتحادیه اروپا به عنوان یک سازمان فراملیتی در حوزه تحقیقات بین‌المللی ۷۲
- ب) ناحیه تحقیقاتی اروپا ۷۴
- ج) چهارچوب سازمان ۷۵
- گفتار چهارم : شبکه‌ها ۸۰
- ۱- شبکه‌های دانشگاهی ۸۰
- الف) همکاری دانشگاهی ۸۰
- ب) دانشگاه ملل متحد ۸۲
- ۲- شبکه‌های مؤسسات تحقیقاتی غیر از دانشگاه ۸۲
- الف) مؤسسات دست اندرکار ۸۲
- ب) شورای بین‌المللی علم (ICSU) ۸۲
- ۳- نهادهای ساختاری حرفه‌ای ۸۶
- الف) شورای بین‌المللی علوم مهندسی و دانش فنی (CAETS) ۸۶
- ب) انجمن جهانی دارو (WMA) ۸۷
- گفتار پنجم : دیگر عوامل غیر دولتی ۸۸
- گفتار ششم : نتایج ۸۹

بخش پنجم : مکانیزم‌های نظارت

- گفتار اول : وضع قانون، اجرا و مدیریت ۹۱
- گفتار دوم : اهداف نظارتی در حقوق اداری جهانی ۹۳

- ۱- استانداردهای اخلاقی برای تحقیقات و اجرای آنها: رویه علمی درست ۹۳
- ۲- استانداردهای اخلاقی برای تحقیقات: مباحث اخلاق- زیستی ۹۴
- ۳- حمایت از تحقیقات و جایگاه محقق ۹۷
- گفتار سوم : قانون گذاری و استاندارد سازی ۹۸
- ۱- وضع قانون با اکثریت آرا ۹۸
- ۲- قانون گذاری سازمانی ۹۹
- الف) وضع قوانین توسط سازمان های بین المللی ۹۹
- ب) وضع قانون در سطح فراملیتی ۱۰۱
- ج) وضع قانون به صورت خصوصی و فراملیتی ۱۰۳
- گفتار چهارم : اجراییت و مدیریت ۱۰۳
- ۱- اجرای فرایندها ۱۰۳
- ۲- گزارش و ارزیابی و مدیریت ۱۰۴
- ۳- ماده ۳ ۱۰۴
- ۳- مدیریت با استفاده از قرارداد ۱۰۶

بخش ششم : نگاهی دوباره بر حقوق اداری جهانی درمورد علم

- گفتار اول : نظارت جهانی بر علم و حقوق اداری جهانی ۱۰۷
- گفتار دوم : از منابع تا قوانین و استانداردها ۱۰۷
- گفتار سوم : از نظارت مؤثر تا دولت مشروع ۱۰۹
- گفتار چهارم : ملاحظات پایانی ۱۱۱
- فهرست منابع ۱۱۳

مقدمه مترجم

یکی از مباحثی که در حقوق بین الملل، امروزه ذهن اندیشمندان را به خود جلب کرده است مسأله، هنجارپذیری کشورها و اتباع آنها در همه‌ی عرصه‌های حیات بشری است. که به نوعی تحت عنوان جهانی شدن مطرح می‌گردد. فرایندی که طی آن حوادث، تصمیمات، فعالیت‌ها، در یک بخشی از جهان می‌تواند همه جهان را تحت تأثیر خود قرار دهد و برای همه انسان‌ها و جوامع مفید یا مضر واقع شود. گرچه مرزهای جغرافیایی تغییر نمی‌کند اما نفس از بسار کمرنگ می‌شود و پیوندها آن قدر زیاد و درهم تنیده می‌شود، که گویی همه‌ی کشورها، انسان‌ها در یک فضا و مرز جغرافیایی قرار دارند. واژه‌هایی مانند تابعیت و ملیت رنگ سی‌بازد حقوق ملی و داخلی جای خود را به حقوق بین‌الملل می‌دهد.

جهانی شدن که واژه‌ای کاربردی در اواخر قرن بیستم بوده است نه تنها حوزه‌های اقتصادی و سیاسی را دربر می‌گیرد بلکه علم و فرهنگ و کسب و کار را نیز دربر می‌گیرد و علم نیز به عنوان مبنای همه‌ی حوزه‌های اجتماعی دربردارنده‌ی جهانی شدن نقش بی‌بدیلی خواهد داشت. همه‌ی کشورها در فرایند جهانی شدن کم و بیش غرق خواهند شد. دنیای ارتباطات به گونه‌ای مرزهای جغرافیایی را در تلبان اسباطات کم اهمیت نموده است که گویی جهان هم اکنون به یک کل واحد تبدیل شده است و البته این نوع جهانی شدن تخریب فرهنگ‌ها و تاریخ و تفاوت‌های مثبت را هم از بین می‌برد!

دنیای علم گرچه تعلق به یک فرهنگ نیست اما کاربرد آن درهر جامعه‌ای متفاوت است و همین منبع و مانعی برای جهانی شدن علم است اما جهان شمولی بسیاری از قوانین در حوزه‌ی علوم به گونه‌ای است که عدم تبعیت از آنها باعث به خطر افتادن امنیت بشر می‌گردد. لذا بررسی سیر تحولات علمی در عرصه‌ی جهانی نشان می‌دهد که گاهی با عدول از هنجارهای جامعه بشری، علم نه تنها منشأ خدمت نبوده بلکه خسارت‌های جبران‌ناپذیری به حیات بشر وارد نموده است. لذا اگر فقط به سیر تحول و تکامل دانش بشری در استفاده از انرژی اتمی نگاه کنیم می‌بینیم که عدول از هنجارهای

اخلاقی در این حوزه چقدر زیانبار بوده است. بنابراین علم نیز مانند سایر جنبه‌های زندگی اجتماعی انسان باید بوسیله هنجارهای از پیش تعیین شده‌ای کنترل شود در غیر این صورت به بیراهه خواهد رفت و حیات بشر دستخوش خسارات جبران‌ناپذیری خواهد شد. از این رو حقوق بین‌الملل با ورود به عرصه‌ی علم و تعیین قواعد الزام‌آور، می‌تواند حقوق داخلی را وادار به نظارت بر فعالیت‌های جامعه‌ی علمی خود کند و از این طریق علم را به برای خدمت به جامعه‌ی بشری تحت کنترل خود دریاورد.

از آنجا که در عصر کنونی جامعه‌ی علمی و اخلاق‌مدار با پیشرفت علوم در رشته‌های مختلف روبرو می‌شود، از بین رفتن هنجارهای اخلاقی و اجتماعی و سوءاستفاده بیشتر از این پیشرفت می‌باشد. این کتاب شاید سرآغازی بر تکاپوی بیشتر جامعه‌ی علمی و حقوقی در جهت نظارت بیشتر بر پژوهش‌های علمی و کاربرد دستاوردهای آن‌ها در زندگی و اقتصاد بشر بوده و سرآغازی در جهت ایجاد یک نظام حقوقی جهانی برای کنترل و نظارت بر پژوهش‌های علمی را بیان می‌کند. بطوری که خواننده با مطالعه این کتاب با نگاهی جدید و ارزش‌مدار به پژوهش‌ها، علم، ضرورت نظارت بر عرصه‌ی پژوهش را در عرصه‌ی جهانی بخوبی درک کرده و توصیه‌ی «ای را صرفاً» با رعایت نظامات اخلاقی مطلوب می‌داند.

سید محمد حسین نصیب